

Vedlegg 6:

Oversikt over tiltak vurdert i arbeidet

Tiltak knyttet til skattereglene

Tiltak	Innhold og formål
Etablere mer gunstige avskrivningsregler for havvind	<ul style="list-style-type: none">• Etablering av mer gunstige avskrivningsregler for havvind etter avskrivningsmodell slik den var for landbasert vindkraft fra 2015 til 2021 i form av en 5 år lineær avskrivning av driftsmidler som gir årlig avskrivningssats på 20 prosent.• Forserte avskrivninger vil øke prosjektlønnsomheten og dermed redusere behov for direkte støtte.• Vil harmonere norske avskrivningsregler for havvind med sammenlignbare naboland, som Storbritannia og Tyskland og øke investeringsvilligheten.• Som alternativ til forserte avskrivninger kan meravskrivning vurderes.• Kan også kombineres med løpende utbetaling av skatteverdien av underskudd.• Relevans og effekt er avhengig av støttereforme; hvis investeringsstøtte kommer støtten til fradrag og akselerert avskrivning vil ha mindre effekt.

Tiltak knyttet til skattereglene

Tiltak	Innhold og formål
Innføre en nøytral kontantstrømbasert grunnrenteskatt for havvind	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 329 2349 586">• Innføring av en nøytralt utformet grunnrenteskatt der staten opptrer som en passiv partner hvor man deler både oppside og nedside endrer i utgangspunktet ikke på lønnsomheten (staten tar sin forholdsmessige andel av både risiko og fortjeneste gjennom grunnrenteskatten), men reduserer total kostnad for utvikler. Kan bedre lønnsomhet hvis kobles med særordning f.eks. etter modell fra koronaordningen for petroleumsselskapene og forbedrer likviditeten i investeringsperioden.<li data-bbox="810 639 2349 762">• Sentrale elementer i en eventuell grunnrenteskatt ordning vil være raske avskrivninger, sikkerhet for skatteverdien av fradragene, løpende utbetaling av skatteverdien av underskudd og adgangen til å pantsette skattekrav.<li data-bbox="810 815 2349 938">• Hvis nøytralt utformet har en grunnrenteskatt mange av de samme effektene som en SDØE modell (statlig med-eierskap), men finansieringsmåten er forskjellig (over statsbudsjettet vs. igjennom skattesystemet).<li data-bbox="810 991 2349 1029">• Gjør risikable prosjekter mindre risikable.

Tiltak knyttet til konsesjonsprosessen

Tiltak	Innhold og formål
Optimalisere konsesjonsprosessen for havvindutvikling i Norge	<ul style="list-style-type: none">• Forenkling og effektivisering av konsesjonsprosessen. Målet er reduksjon av tid og kost for utviklerne ved endring av konsesjonsprosessen og risikoavlastning i planleggingsfasen.• NVE har allerede utarbeidet rapport nr. 29/2023 med flere forslag til forenklinger av konsesjonsprosessen, herunder tildeling av konsesjon samtidig med tildeling av prosjektområde.• Andre tiltak som vil redusere utviklernes kostnader er større grad av utredningsarbeid i statlig regi i forkant av konkurranse om prosjektområde.• Formålet vil være å tydeliggjøre utviklers rettslige posisjon tidligere enn i dag og dermed bidra til risikoreduksjon, økt investeringsvillighet og forutsigbarhet. Økt forutberegnelighet på tidslinjen for prosjektutvikler er viktig.• Tildelingsmodell og støttemodell henger tett sammen. Statlig drevet utredningsarbeid vil uansett være tilfellet for hybridprosjekter.

Tiltak knyttet til tilrettelegging for PPA med kraftkrevende industri

Tiltak	Innhold og formål
<p>Øke attraktiviteten og betalingsvilligheten for kraftkrevende industri til å inngå kraftkjøpsavtaler (PPA) med havvind utviklerne</p>	<ul style="list-style-type: none">• Formålet med tilrettelegging for PPA er å gjøre det mer attraktivt for kraftkrevende industri å inngå PPA med havvindutviklere og muliggjøre langsiktige PPA'er på vilkår som er bedre enn de ellers ville ha vært.• Et alternativ kan være å endre petroleumsskattereglene slik at man likestiller kjøp av strøm fra havvind fra nye vindparker med utbygging av anlegg i egen regi og dermed muliggjøre fradragsføring av verdien av langsiktige PPAer umiddelbart i stedet for løpende fradragsføring av strømkostnader.• Et annet alternativ kan være å pålegge datasenter utviklerne å inngå PPAer med havvind utviklerne for å «dekke inn» for strømmen de forbruker fra fastlandsnettet (erstatningskraft). Her kan man hente inspirasjon fra Irland, hvor datasentre er pålagt å dekke minst 80 % av sitt årlige energibehov gjennom ny fornybar kapasitet, ref. nytt rammeverk som publisert i februar 2026.¹• Et tredje alternativ (som også er sektornøytralt) er å implementere et system for generelle skattekreditter til kraftkrevende industri som inngår «dyre» PPAer med havvind utviklerne for å kompensere for merkostnaden. Kan suppleres med «spleiselag» modell hvor ikke hele merkosten, men f.eks. 95% dekkes inn, og PPA avtager tar resterende 5%. Må suppleres med en form for normpris/makspris system for å definere «merkost»• Øvrige strukturelle/regulatoriske tiltak som kan implementeres for å øke betalingsvilligheten til kraftkrevende industri; syntetiske PPAer, finansielle leasing strukturer mm.

Tiltak knyttet til tilrettelegging for PPA med kraftkrevende industri

Tiltak	Innhold og formål
Utvide kraftgaranti ordningen til Eksfin til å omfatte nye fremvoksende kraftkrevende næringer	<ul style="list-style-type: none">• Endre nåværende kraftgarantiordning med Eksfin eller etablere en ny kraftgarantiordning som muliggjør inngåelse av langsiktige PPAer med nye aktører (utover aktører som faller inn under eksisterende tillatte næringskoder (treforedling, metallproduksjon, produksjon av kjemiske produkter)) med stort behov for ny fornybar kraft; for eksempel datasenter utvikler uten nødvendigvis den mest solide balansen.• Øker kredittverdigheten til PPA motparter og dermed utvider PPA markedet og det mulige offtaker universet for havvind utviklerne, reduserer finansieringskostnader og vil bidra til økt «bankability».• Kan også øke betalingsvilligheten gitt at kraftkjøper får lavere totalcost.• Sml. også Europeiske investeringsbanken (EIB) program.

Tiltak knyttet til felles utnyttelse av eksisterende infrastruktur

Tiltak	Innhold og formål
Utbygging av nettløsning i statlig regi, eventuelt sikre adgang til overføring av eierskap til nettanlegget ved ferdigstillelse mot kompensasjon	<ul style="list-style-type: none">• Utbygging av nettløsning i statlig regi vil redusere investeringskostnadene gjennom reduksjon av total CAPEX for utvikler og dermed redusere behovet for statsstøtte.• Sikrer langsiktighet i nettutbygging og kan redusere innkjøpskostnad gitt Statnett's innkjøpsmakt (ref. TennT i Nederland).• Et alternativ til utbygging i statlig regi er at utvikler ved ferdigstillelse (eller på annet tidspunkt) har rett til å overføre nettanlegget til Statnett mot kompensasjon som OFTO i UK.• Sml. ordningene i Tyskland og Nederland

Tiltak knyttet til utbygging av havvind infrastruktur

Tiltak	Innhold og formål
Felles utnyttelse av eksisterende infrastruktur eller felles utbygging av nettinfrastruktur med kraftkrevende industri	<ul style="list-style-type: none">• Insentivere for samarbeid mellom kraftkrevende industri og havvind utviklerne for redusert kostnad for nettutbygging.• Vurdere hvordan regelverk for tredjepartsadgang kan tilpasses for å insentivere eller tilrettelegge til økt samarbeid og bruk av eksisterende infrastruktur og redusert totalcost.
Utbygging av havnekapasitet i statlig regi eller støtte til oppbygging av leverandørindustrien	<ul style="list-style-type: none">• Stort behov for tilrettelegging av havner som kan håndtere utbygging, drift og vedlikehold av store havvindparker i Norge som påpekt i HavnERGI rapporten fra juni 2025.• Økt tilgang på havnekapasitet (spesielt i sør) nært havvind utbyggingene reduserer totalcost for prosjektene.• Viktigste for oppbygging av havnekapasitet er pipeline på nye prosjekter.• Også vurdere støtte til andre deler av leverandørindustrien for oppbygging av kapasitet.

Tiltak knyttet til opprinnelsesgarantier for havvind

Tiltak	Innhold og formål
Innføre en ordning for opprinnelsesgarantier for kraft produsert fra havvind	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 329 2308 539">• Dagens ordning for opprinnelsesgarantier er hjemlet i energiloven, og dermed ikke direkte anvendelig for havvindprosjekter. Det foreligger likevel en forventning om at havvindprosjekter skal generere og ha fordel av inntekter fra salg av opprinnelsesgarantier. Vurdere hvorvidt det kan være grunnlag for en særordning som øker verdien av opprinnelsesgarantier fra havvind.<li data-bbox="810 594 2283 672">• ED har allerede gitt uttrykk for at havvind knyttet til fastlandet med radiell tilknytting vil få utstedt opprinnelsesgarantier.

Tiltak knyttet til de generelle vilkårene i støtteavtalene for havvind

Tiltak	Innhold og formål
<p>Justere de generelle kontraktsbetingelsene for fremtidige støtteinstrumenter (både eventuelle CfDer og avtaler for investeringsstøtte)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Både CfDen for SNII og investeringsstøtteavtalen for Utsira Nord inneholder bestemmelser som øker risikoen for utviklerne og reduserer attraktiviteten.• En naturlig tilnærming er å justere neste støtteavtale i henhold til de innspillene som de fleste av utviklerne kom med i de tidligere høringsrundene av støtteavtalene. <p>Eksempler på dette er:</p> <ul style="list-style-type: none">• Utbetalingstidspunkt (for Utsira Nord)• Inflasjonsjusteringer også i støtteperioden• Øke attraktiviteten / forenkle mulighetene til å inngå PPAer; implementere et støttesystem som legger til rette for PPAer gitt hvordan valg av subsidie mekanisme påvirker behovet for PPA• Retten for ED til å overta eierskap til nettanlegg uten kompensasjon• Garantikravene• Eierskapsbegrensningene <ul style="list-style-type: none">• Viktig å skille mellom «core» økonomiske vilkår og de mer generelle juridiske vilkårene. Relevante justeringer vil redusere totalt støttebehov og redusere det generelle risikopåslaget («perception of risk») for havvindutvikling i Norge

Tiltak knyttet til pantsettelsesordning

Tiltak	Innhold og formål
Implementere en pantsettelsesordning for havvind	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 368 2244 408">• Etablering av pantsettelsesadgang for konsesjon samt turbiner og nettanlegg offshore.

Tiltak knyttet til statlig medeierskap (sameie)

Tiltak	Innhold og formål
Statlig direkte eierskap i havvindparker	<ul style="list-style-type: none">• Statlig medinvestering etter SDØE modellen. Har egenskaper som tilsvarer en nøytral grunnrenteskatt.• Ordningen sikrer at prosjektene blir tilført kapital og kan følgelig være en egnet støtteordning for havvindnæringen.• Hvis implementert kan det lettere kobles med øvrige mekanismer, som for eksempel salgsrett fra utvikler til staten i tilfelle staten ikke gir konsesjon eller øvrige risikoreducerende tiltak.• Kan også kombineres med en preferanseaksjemodell / skjevdelt modell med ulik avkastning til private eiere og stat.

Tiltak knyttet til egen el-sertifikat ordning for havvind

Tiltak	Innhold og formål
Egen elsertifikatordning for havvind	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 329 2153 454">• Innføre en elsertifikatordning hvor sluttstrømkundene finansierer ordningen over strømmregningen gjennom at kraftleverandørene legger elsertifikatkostnaden inn i strømprisen.<li data-bbox="810 505 2168 544">• Ny inntektskilde for havvind utviklerne som ikke er finansiert over statsbudsjettet.<li data-bbox="810 595 1582 634">• Primært å anse som en finansieringsmodell.<li data-bbox="810 685 2295 809">• Finansieringen kan struktureres etter LCCC modellen i Storbritannia, hvor LCCC forvalter ordningen. Avgift til strømleverandørene, som igjen krever inn dette fra forbrukerne. Mao. forbrukere av strøm som finansierer støttesystemet.

Forbrukerfinansiert CfD ordning etter modell fra UK

Tiltak	Innhold og formål
Forbrukerfinansiert CfD ordning etter modell fra UK	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 325 2280 364">• Innføre en forbrukerfinansiert CfD ordning etter modell fra UK og finansieringen av LCCC<li data-bbox="810 414 2298 496">• Sørger for et stabilt og forutsigbart langsiktig rammeverk; en finansieringsmodell som står seg over tid